

Západočeská univerzita v Plzni

Fakulta Právnická

Katedra veřejné správy

Bakalářka : Ivana Baudyšová

Název práce : Matriční úřady v České republice

Oponent : JUDr. Václav Henych

I.

Cílem bakalářské práce zejména je, podle autorky, vymezit základní pojmy a poskytnout základní informace, které se problematiky matrik týkají. Jako důvod, proč si bakalářka vybrala uvedené téma je skutečnost, že matriční úřad provází každou osobu žijící na území České republiky a je základním úřadem, se kterým se musíme alespoň dvakrát setkat.

II.

Bakalářská práce je rozdělena na Úvod, Závěr a sedm částí.

V úvodu autorka popisuje důvod, který ji vedl ke zpracování této práce a cíl, který si vytyčila.

V první části se zabývá systémem matričních úřadů s tím, že vychází z historického vývoje počínaje „Egyptem a Římskou říší“ s tím, že více pozornosti pak věnuje vedení matrik katolickou církví. Následuje pak vymezení pojmu matrika a zvláštní matrika, popis působnosti matrik a plnění oznamovacích povinností.

Nejrozsáhlejší částí bakalářské práce je část druhá „Činnost matričních úřadů“. Zde autorka popisuje jednotlivé matriční knihy, příslušnost matričních úřadů k zápisům narození, manželství, vzniku partnerství a úmrtí, přes podmínky pro nahlížení do matričních knih až po vydávání matričních dokladů.

Část třetí se zabývá problematikou vydávání správních rozhodnutí s tím, že popisuje případy, kdy snoubenci chtějí uzavřít manželství mimo místo, které je k tomuto účelu radou určeno, případy prominutí předložením zákonem stanovených dokladů a rozhodnutí o povolení změny jména a příjmení.

Část čtvrtá je zaměřena na personální zajištění činnosti matričního úřadu. Je popisováno postavení matrikáře a dále pak podmínek, které musí být v souvislosti s činností matrikáře splněny.

Část pátá je zaměřena na základní registry, část šestá na problematiku tiskopisů a část sedmá je věnována praktickým otázkám.

V Závěru pak je shrnut obsah bakalářské práce.

III.

Pokud jde o zpracování bakalářské práce, pak lze konstatovat, že obsahuje řadu nepřesností, a to jak formálních, tak obsahových (faktických). Například dvě strany jsou označeny číslem „2“, konstatování na téže straně, že za Marie Terezie se do matrik zapisovala i jména otců nemanželských dětí, aniž by bylo uvedeno za jakých podmínek, konstatování na straně tři, že při zpracování nového zákona o matrikách bylo čerpáno z pramenů Spolkové republiky Německo apod.

V tabulce na straně 4 je uveden počet matričních úřadů v jednotlivých krajích s tím, že v České republice je v současné době 1280 matričních úřadů. Ve skutečnosti jich je 1275. Stejně tak je nepřesné konstatování na straně 15 ve věci možnosti užívání více příjmení, či formulace na straně 16 „do sbírky listin se zakládají podklady pro narození...“. Za poněkud matoucí je možné označit konstatování na straně 18, že od poplatků (správních) jsou osvobozeny církve, pokud jsou matriky vedeny do konce roku 1949. V řadě případů je popis určité činnosti či úkonů, ale chybí odkaz na právní předpis, kterým se daná činnost řídí; například na straně 19. Současně lze označit za nepřesné konstatování na straně 20 týkající se prohlášení snoubenců při uzavírání manželství s tím, že opět chybí odkaz na ustanovení zákona. Obdobně by bylo možné postupovat i u dalších stran bakalářské práce.

Vedle toho lze konstatovat, že některé části práce nejsou zcela pochopitelné. Například je třeba upřesnit a vysvětlit text na straně 14, který se týká dodatečných záznamů, nebo text na straně 28 (druhý odstavec), apod.

Rozhodně však nelze souhlasit s konstatováním na straně 29, týkající se otázky „zamítnutí“ prohlášení manželství za neplatné. Rovněž konstatování na straně 30, že rozhodnutím lze prominout doklad dosvědčující skutečnosti, které si lze ověřit v ISEO, je v rozporu s § 81a zákona o matrikách. Stejně tak není zřejmé, z jakého ustanovení zákona o matrikách vyplývá, že změnit si jméno ve správním řízení lze pouze jednou.

Pokud jde o praktickou část, pak jde o anketu a není popsáno, jaké závěry z ní vyplývají ve vazbě na zpracovávané téma.

Závěr

1. Vzhledem k velkému množství nepřesností doporučuji, aby autorka při obhajobě reagovala na připomínky a odpověděla na tyto otázky:

- a) Jaký je, z hlediska historického vývoje, základní předpis upravující problematiku matrik, který s „doplňky“ platil do 31. prosince 1949?
 - b) Před kým lze v České republice uzavřít manželství a kde je uvedené upraveno?
 - c) Jaký je postup a před kým lze uzavřít manželství, je-li život jednoho ze snoubenců přímo ohrožen?
2. Za předpokladu, že bude obhajoba na velmi dobré úrovni, doporučuji známku „dobře“.

V Praze 20. května 2018

JUDr. Václav Henych